

надання правової допомоги, невідкладно повідомляти клієнта про виникнення конфлікту інтересів, підвищувати свій професійний рівень, виконувати рішення органів адвокатського самоврядування; виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством та договором про надання правової допомоги стаття 21 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Також тягне за собою дисциплінарну відповідальність невиконання рішень органів адвокатського самоврядування та порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом.

Перелік дисциплінарних проступків є вичерпним та розширеному тлумаченню не підлягає.

За вчинення цих дисциплінарних проступків на адвоката може бути покладені такі дисциплінарні стягнення згідно зі ст. 35 цього Закону:

- попередження;
- зупинення права на зайняття адвокатською діяльністю строком від одного місяця до одного року;
- позбавлення права на зайняття адвокатською діяльністю із наступним виключенням із Єдиного реєстру адвокатів України.

Адвоката можуть притягнути до дисциплінарної відповідальності протягом одного року з моменту вчинення ним дисциплінарного проступку.

Дисциплінарне провадження може бути порушене за заявою будь-якої особи. У заяві повинні міститися відомості, які вказують на ознаки дисциплінарного проступку адвоката, причому ця заява не може бути анонімною.

При надходженні такої заяви вона реєструється та протягом трьох днів передається до дисциплінарної палати. Після чого, факти викладені у ній підлягають перевірці для визначення їх достовірності. Разом з цим член дисциплінарної палати звертається до адвоката, на дії якого була подана скарга, для отримання пояснень, щодо викладених питань. При проведенні перевірки достовірності обставин викладених у заяві, проводиться опитування усіх осіб яким можуть бути відомі обставини справи, а також відправляються запити до органів державної влади, органів місцевого самоврядування їх службових та посадових осіб, керівників підприємств, установ, організацій різних форм власності, громадських об'єднань.

Після проведення перевірки, на основі отриманих даних дисциплінарна палата вирішує питання про порушення, або відмову у порушенні дисциплінарної справи стосовно адвоката, яка, у разі її порушення розглядається протягом тридцяти днів з дня її порушення.

Дисциплінарне провадження складається із таких стадій:

1. Перевірка відомостей про дисциплінарний проступок адвоката
2. Порушення дисциплінарної справи
3. Розгляд дисциплінарної справи

За результатами розгляду приймається рішення про притягнення адвоката до відповідальності або про закриття дисциплінарної справи.

Дисциплінарна відповідальність адвоката є важливим елементом адвокатської діяльності яка виступає певним регулятором поведінки адвоката під час його професійної діяльності. Тому має важливе значення розуміння та знання підстав притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Крамаренко Л.П.

*студентка 5-го курсу факультета підготовки следователів
Національного університету «Одесская юридическая академия»*

ОБЩИЕ УСЛОВИЯ ПРИВЛЕЧЕНИЯ АДВОКАТА К ДИСЦИПЛИНАРНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Функционирование правового и демократического государства обеспечивается созданием системы правовой защиты надлежащего уровня с учетом международных стандартов. Центральное место в этом механизме занимает институт адвокатуры, который предоставляет защиту, осуществляет представительство, а также предоставляет другие виды правовой помощи. В свою очередь, институт юридической ответственности призван обеспечить

дополнительную защиту прав и интересов граждан, посредством создания контролирующего механизма работы самого адвоката.

Среди ученых, исследующих отдельные вопросы в этой сфере, стоит отметить А.М. Бирюкова, Л.И. Бойко, Т.В. Варфоломеева, Т.Б. Вильчика, С.В. Гончаренко, А.В. Савченко и др.

Чрезвычайная важность функциональной нагрузки адвокатуры требует от адвокатов следовать высоким этическим стандартам поведения. Соблюдение особых деонтологических требований и правил рассматривается мировым адвокатским сообществом как необходимая предпосылка полноценного функционирования, что способствует надлежащему выполнению социальной роли согласно стандартов демократического общества (Савченко А.В. Регулювання дисциплінарної відповідальності адвоката в Україні в рамках інтеграції в ЄС [Електронний ресурс] / А.В. Савченко // Часопис Академії адвокатури України. – 2013. - №4.- Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chaaau>).

Однако адвокат склонен в рамках своей практической деятельности, в силу разных на то причин, пренебрегать Правилами адвокатской этики, что и приводит к необходимости привлечения его к дисциплинарной ответственности.

В доктрине дисциплинарную ответственность определяют как особый вид юридической ответственности, который применяется к адвокату за совершение дисциплинарного проступка, а именно не выполнение, либо ненадлежащее выполнение адвокатом своих профессиональных обязанностей и предусматривает применение установленных законом или нормами адвокатской этики мер дисциплинарного воздействия при соблюдении порядка, установленного законом. М.О. Женина рассматривает дисциплинарную ответственность адвоката в двух аспектах. А именно, «позитивная ответственность», то есть свойственное адвокату чувство долга и сознательное отношение к выполнению обязательств, а также «ретроспективная ответственность», которая подразумевает применение к адвокату мер принуждения за нарушения профессионального долга (Вильчик Т.Б. Дисциплінарна та цивільно-правова відповідальність адвокатів [Електронний ресурс] / Т.Б. Вильчик // Інформація і право. – 2015. - №4.- Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chaaau>).

Закон Украины «Про адвокатуру и адвокатскую деятельность» предусматривает, что основанием привлечения адвоката к дисциплинарной ответственности является совершение дисциплинарного проступка. Данная категория охватывает следующие виды действий и/или бездействий: нарушение требований несовместимости; нарушение присяги адвоката Украины; нарушение правил адвокатской этики; разглашение адвокатской тайны; невыполнение или ненадлежащее выполнение профессиональных обязательств; невыполнение решений органов адвокатского самоуправления и т.д.

Примерами нарушения адвокатской этики, в результате которых наступает дисциплинарная ответственность, можно назвать следующие: 1) безосновательное затягивание производства, с целью получения большего гонорара; 2) ситуация, когда позиция адвоката не противоречит закону, но, по сути, является аморальной. Так, при анализе практики был выявлен случай, в котором адвокат подозреваемого в производстве об изнасиловании пытался дискредитировать потерпевшую; 3) диктовка подзащитному заведомо неправдивых показаний; 4) затягивание адвокатом дел, срыв судебных заседаний по вине адвоката, не пунктуальность, нетактичность высказываний; 5) незаконные сделки с обвиняемым, судом; 6) пассивность адвоката в процессе; не заявление ходатайств, чтоб не «злить» судью; 7) использование неправды, обмана; дача незаконных или заведомо неосуществимых обещаний, игра на низких чувствах (мести, корысти), специальная провокация конфликтов. В последнее время наиболее распространенным основанием привлечения адвоката к дисциплинарной ответственности является неудовлетворенность клиента, обусловленная принятым судебным решением не в его пользу (Бойко Л.И. Міжнародні стандарти дисциплінарної відповідальності адвокатів [Електронний ресурс] / Л.И. Бойко // Юридична наука. – 2015. - №4.- Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chaaau>).

В этой связи, принимая во внимание положение статьи 34 ЗУ «Про адвокатуру и адвокатскую деятельность», где указано, что подобный факт не является основанием привлечения к дисциплинарной ответственности, на практике возникает необходимость

доказать, что со стороны адвоката имело место невыполнение и/или ненадлежащее выполнение профессиональных обязательств, которое и послужило вынесению судебного решения посягающего на интересы клиента.

Наличие подобной практики свидетельствует о неэффективности механизма привлечения адвоката к дисциплинарной ответственности, что обусловлено пробелами в действующем законодательстве. По сути можно предположить, что наличие соответствующих нарушений со стороны адвоката, вызвано определенным уровнем лояльности законодателя, в подтверждение к этому система дисциплинарных взысканий. Так, ст. 35 Закона, предусматривает возможность применения в отношении адвоката предупреждения, приостановления права на занятие адвокатской деятельностью на срок от одного месяца до одного года, а также лишение права на занятие адвокатской деятельностью с последующим исключением из Единого реестра адвокатов Украины.

Для профилактики дисциплинарных проступков со стороны адвоката целесообразно было бы расширить список возможных санкций, воспользовавшись европейским опытом.

Примером более радикальных мер выступает Федеральное уложение об адвокатуре Германии, в котором предусмотрены следующие меры взыскания: предупреждение, выговор, денежный штраф в размере 25 тыс. евро, запрет заниматься профессиональной деятельностью на срок от одного года до пяти лет, исключение из адвокатуры. К тому же, такие виды взысканий как выговор и штраф, могут быть применены к адвокату параллельно (Вільчик Т.Б. Дисциплінарна відповідальність адвокатів в країнах ЄС та Україні [Електронний ресурс] / Т.Б. Вільчик // Форум права. – 2015. - №4.- Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chaau>).

Зачастую Высшая квалификационно-дисциплинарная комиссия адвокатуры сталкивается с проблемой несоответствия статьи 63 Правил адвокатской этики от 17 ноября 2012 года положениям статьи 33 ЗУ «Про адвокатуру и адвокатскую деятельность». Напомним, согласно с ПАЭ в случае обращения с жалобами о привлечении к дисциплинарной ответственности адвокатов, которых избрали в органы адвокатского самоуправления, с целью обеспечения объективности и беспредвзятости при рассмотрении жалоб ВКДКА обеспечивает перераспределение и направление таких заявлений в КДКА другого района. В то же время закон предусматривает, рассмотрение таких жалоб по адресу рабочего места адвоката, указанного в Едином реестре адвокатов Украины. В итоге, подобная коллизия приводит к возвращению без рассмотрения жалоб на деятельность адвокатов-участников адвокатского самоуправления (Высшая квалификационно-дисциплинарная комиссия адвокатуры / [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://vkdka.org.ua/>).

Таким образом, сам факт совершения дисциплинарного проступка, а также проблема привлечения к дисциплинарной ответственности вызваны дефектами нормативно-правового регулирования. Существующие коллизии приводят к неэффективности созданной системы и низкому уровню удовлетворения правовых потребностей общества. Соответственно, институт дисциплинарной ответственности нуждается в реформировании, сопровождаемом имплементацией международного опыта в национальное законодательство.

Кушнір М.В.

*студентка 5-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРАВИЛА АДВОКАТСЬКОЇ ЕТИКИ ТА ЇХ РОЛЬ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА

Роль єдиного незалежного професійного правозахисного інституту, який покликаний захищати права та свободи, представляти законні інтереси особи в державних владних структурах на закріплених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» принципах верховенства закону, незалежності, демократизму, гуманізму та конфіденційності, реалізується адвокатурою в складній системі правовідносин.

Надзвичайна важливість функціонального навантаження адвокатури вимагає від адвокатів слідування високим етичним стандартам поведінки. Водночас специфіка, комплексний характер обов'язків, що лежать на адвокатурі, обумовлюють необхідність